

VILNIAUS ANTAKALNIO GIMNAZIJA

PATVIRTINTA

Vilniaus Antakalnio gimnazijos
direktorės 2019 m. rugpjūčio 27 d.
įsakymu Nr. V-137

KOMANDINIO REAGAVIMO Į SMURTĄ IR PATYČIAS GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS

BENDROJI DALIS

1. Komandinio reagavimo į smurtą ir patyčias gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) – dokumentas, reglamentuojantis kiekvieno gimnazijos bendruomenės nario atsakomybes ir veiksmus, norint užtikrinti saugias mokymosi sąlygas mokiniams ir siekiant sutramdyti smurto ir patyčių atvejus gimnazijoje.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis „Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis“, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190.

3. Vizija – saugi mokykla: visi bendruomenės nariai jaučiasi saugūs, remiami, palaikomi, priklausantys bendruomenei; moksleiviai mokomi tinkamo elgesio įgūdžių; sistemingai skatinamas pozityvus jų elgesys; mokymo struktūra yra pritaikyta moksleivio gebėjimams ugdyti ir skatinanti.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 2016, Nr. I-1489):

Smurtas – veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, materialinę ar neturtinę žalą.

Patyčios – psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės kitam asmeniui daromi tyčiniai pasikartojantys veiksmai, kuriais siekiama pažeminti jo reputaciją ar orumą, jį įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti jam psichologinę ar fizinę žalą.

Patyčios kibernetinėje erdvėje – patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijoms ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui.

Vaiko nepriežiūra – vaiko atstovo pagal įstatymą ir (ar) už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis nepakankamas pagrindinių vaiko fizinių ir dvasinių poreikių tenkinimas ar netenkinimas, keliantis grėsmę vaiko fizinei, protinei, emocinei ir socialinei sveikatai ir raidai.

II SKYRIUS

VEIKLOS PRINCIPAI, ĮVYKUS SMURTINIAM AR PATYČIŲ ATVEJUI

5. Atvejis turi būti išaiškintas.
6. Suteikta pagalba nukentėjusiam.
7. Nukentėjęs turi gauti pakankamai įgūdžių apsisaugoti nuo smurto ateityje.
8. Smurtą matę vaikai turi būti mokomi, kaip derėtų elgtis tokiose situacijose.
9. Smurtautojui turi būti paskirta adekvati nusikaltimui bausmė.
10. Smurtautojas turi gauti pagalbą.

11. Mokyti suaugusiuosius, kaip elgtis su vaikais, patyrusiais smurtą.
12. Įvertintos ir pakeistos aplinkybės, kuriose kilo smurto atvejais.
13. Stebėjimas dėl atkryčio.

III SKYRIUS VEIKSMAI KONKREČIU SMURTO AR PATYČIŲ ATVEJU

14. Visi mokyklos darbuotojai reaguoja į smurtą ir patyčias nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, religinės ar tautinės priklausomybės ar kitų asmens ypatybių.

15. **Kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas** pastebėjęs smurtą ir patyčias iš karto po įvykio praneša mokinio klasės auklėtojiui ar Vaiko gerovės komisijos pirmininkui, psichologei, socialinei pedagogei ir užpildo „Pranešimo apie smurtą ir patyčias formą“ (priedas Nr. 5) (dokumentą galima rasti mokytojų kambaryje ir mokyklos svetainėje „pagalbos specialistų kampelyje“ (elektronine forma).

16. Visais įtariamų ir realių patyčių atvejais kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:

16.1. įsikiša įtarus ir/ar pastebėjus smurto ar patyčių atvejį – nutraukia bet kokius toki įtarimą keliančius veiksmus; esant elektroninėms patyčioms, (jei turi galimybę) išsaugo įrodymus; apie viešą patyčių kibernetinėje erdvėje panaudojus vaizdinę informaciją atvejį informuoja ir smurtaujančio, ir smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), kurie privalo apie tai pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – Ryšių reguliavimo tarnyba) pateikdami pranešimą interneto svetainėje adresu:

www.draugiskasinternetas.lt.

16.2. primena mokiniui, kuris tyčiojasi ir /ar smurtauja, mokyklos nuostatas ir mokinio elgesio taisykles;

16.3. apie įvykį informuojamas mokyklos vadovas ar tą dieną budintis administracijos atstovas ir mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), klasės vadovas ar Vaiko gerovės komisijos pirmininkas, psichologas ar socialinis pedagogas;

16.4. mokinys pateikia laisvos formos paaiškinimą dėl įvykio;

16.5. asmuo, užpildęs pranešimo apie smurtą ir/ar patyčias formą, atvejį registruoja „Smurto ir patyčių registracijos žurnale“ (registracija vykdoma elektroniniu būdu);

16.6. užpildytą pranešimo apie smurtą ir/ar patyčias formą (forma 5 priede) bei visą su įvykiu susijusią informaciją perduoda saugoti socialinei pedagogei;

16.7. teikiama švietimo pagalba ir kita reikalinga pagalba smurtą ir/ar patyčias patyrusiems ar smurtavusiems dalyviams, stebėtojams, tėvams (globėjams, rūpintojams).

17. Tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria mokinys, mokyklos vadovas apie pastebėtą smurto atvejį nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša ir smurtaujančio (smurtaujančių), ir smurtą patyrusio (patyrusių) mokinio (mokinių) tėvams (globėjams, rūpintojams), ir vaiko teisių ir teisėtų interesų apsaugą užtikrinančiai valstybės ir savivaldybės institucijai pagal kompetenciją. Mokyklos vadovas imasi priemonių, kad jo vadovaujamos švietimo įstaigos mokiniai, jų tėvai (globėjai, rūpintojai) turėtų galimybę, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurto faktą momento, neatlygintinai gauti psichologinę pagalbą.

18. Mokiniui pasityčiojus iš administracijos atstovo, pedagogo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias ir/ar smurtą turi informuoti mokyklos vadovą, kuris imasi dokumentuose (LR Darbo kodekse, Darbo tvarkos taisyklėse) numatytų veiksmų. Be to, mokyklos vadovas apie įvykusį smurto faktą nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša Pedagoginei psichologinei tarnybai ir rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam asmeniui kreiptis psichologinės pagalbos.

19. Administracijos atstovui, pedagogui, švietimo pagalbos specialistui ar techniniam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias ir/ar smurtą turėtų informuoti mokyklos vadovą, kuris imasi mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų. Be to, mokyklos vadovas apie įvykusį smurto faktą nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, praneša Pedagoginei psichologinei tarnybai ir rekomenduoja smurtavusiam ar smurtą patyrusiam asmeniui kreiptis psichologinės pagalbos.

20. Klasės vadovas gavęs informaciją apie įvykusį smurto ar patyčių atvejį:

20.1. organizuoja ir raštu fiksuoja (Pokalbio su tėvais ir vaikais protokolas) individualius pokalbius su smurto ir/ar patyčių dalyviais, numato kokių priemonių bus imtasi sprendžiant konkretų smurto ir/ar patyčių atvejį, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

20.2. toliau stebi situaciją, bendradarbiauja su dalykų mokytojais, socialiniu pedagogu, psichologu;

20.3. nesiliaujant patyčioms ir /ar smurto atvejams, kreipiasi į mokyklos Vaiko gerovės komisiją ir perduoda surinktus faktus apie mokinio netinkamą elgesį;

20.4. apie mokinio elgesio pokyčius informuoja mokyklos vadovą.

21. Vaiko gerovės komisija įvertinusi turimą informaciją:

21.1 numato veiksmų planą (gali būti individualūs pokalbiai su smurtautoju, smurtą patyrusiais, stebėtojais, jų tėvais, klase, kt. priemonės), skiria veiksmų plano įgyvendinimo koordinuojantį asmenį, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis smurtautoją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus); esant poreikiui koreguoja veiksmų planą;

21.2. informuoja mokyklos vadovą apie esamą situaciją;

21.3. stebi veiksmų plane numatytas veiklas, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus teikiamos pagalbos rezultatams įvertinti.

IV SKYRIUS

BENDRADARBIAVIMAS SU KITOMIS INSTITUCIJOMIS

22. Gimnazija, spręsdama patyčių ir smurto atvejus gimnazijoje, bendradarbiauja su įvairiomis organizacijomis bei institucijomis:

22.1. Pedagogine - psichologine tarnyba (tarnyba gali pravesti papildomus mokymus pedagogams, kaip reikėtų dirbti smurto atveju mokykloje);

22.2. policijos komisariatu (su komisaru galima sutarti, kad patruliai dažniau prižiūrėtų mokyklos teritoriją, kad paskirtų pareigūną, kuris, esant reikalui, konsultuotų moksleivius, kad policijos pareigūnai reguliariai vykdytų įvairias prevencines veiklas);

22.3. Vaiko teisių apsaugos tarnyba prie Vilniaus miesto savivaldybės (smurto atveju mokykla privalo pranešti VTAT apie nukentėjusius vaikus; VTAT specialistai turi daugiau juridinių įgaliojimų darbui su socialinės rizikos šeimomis; mokykla gali įtraukti VTAT specialistus į prevencinę veiklą);

22.4. nevyriausybėmis organizacijomis;

22.5. Psichikos sveikatos centru (bendradarbiaudama su PSC mokykla gali gauti konsultacijas pedagogams, mokomuosius užsiėmimus moksleiviams).

V SKYRIUS

KOMANDINIO DARBO, SPRENDŽIANT PATYČIŲ, SMURTO ATVEJUS GIMNAZIJOJE, TVARKOS APRAŠO PRIEDAI

23. Smurto ir patyčių formos (priedas Nr. 1).

- 24. Rekomendacijos klasių auklėtojams, kaip paskatinti mokinius reaguoti į patyčias ir smurtą (priedas Nr. 2).
- 25. Rekomendacijos mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl patyčių ir smurto prevencijos (priedas Nr.3).
- 26. Rekomendacijos mokiniams, kaip reaguoti į patyčias ir smurtą (priedas Nr.4).
- 27. Pranešimo apie patyčias forma (priedas Nr. 5).

Parengė darbo grupė, sudaryta 2017-05-26 Direktorės įsakymu Nr. V-116.

Redagavo darbo grupė, sudaryta 2019 m. gegužės 15 d. direktorės įsakymu Nr. V-105.

SMURTO IR PATYČIŲ FORMOS

- Kito žmogaus mušimas per veidą, rankas, kojas, pilvą, nugarą, užpakalį .
- Nužudymas ar kėsinimas nužudyti.
- Pistoletų, šautuvų, automatų atsinešimas ar panaudojimas mokykloje ar už jos teritorijos ribų.
- Peilių, lazdų, kitų šaltųjų ginklų nešiojimas ar panaudojimas.
- Petardų, kitų sprogstamų medžiagų nešiojimas ar panaudojimas.
- Pastūmimas.
- Kojos pakišimas, kad kitas nugriūtų ar susižalotų.
- Daiktų mėtymas į kitą žmogų.
- Kito žmogaus daiktų naikinimas.
- Rankos užlaužimas.
- Spjaudymas.
- Kandžiojimas.
- Sprigčiai, skausmingi odos trynimai.
- Tempimai prieš kito žmogaus valią.
- Apipylimas vandeniu ar kitais skysčiais.
- Drabužių plėšymas.
- Dūrimas peiliu, tušinuku ar kitu daiktu.
- Draskymas nagais.
- Tampymas už plaukų.
- Smaugimas.
- Kito žmogaus daiktų ar kūno teplojimas tušinuku, rašalu, flomasteriais ar kitais daiktais.
- Bet koks kitoks skausmo sukėlimas.
- Privaćių kūno dalių lietimasis prieš kito žmogaus valią.
- Seksualinis priekabiavimas žodžiais ar raštu.
- Prievartiniai seksualiniai santykiai mokyklos teritorijoje.
- Vaikų iki 14 m. seksualinio neliečiamumo pažeidimas.
- Neleidimas rūbinėje persirengti.
- Nusikaltimo planavimas.
- Nepranešimas apie žinomą nusikaltimą.
- Smurtinių bausmių taikymas.
- Naudojimas socialiniu statusu ar užimamomis pareigomis, siekiant pažeminti kitą žmogų ar jam pakenkti.
- Gąsdinimas.
- Grasinimas susidoroti.
- Daiktų ar pinigų atėmimas ar vogimas.
- Priverstinis skolos „auginimas“.
- Spaudimas neatskleisti smurtinių veiksmų pedagogams.
- Išsijuokimas, siekiant pažeminti.
- Įžeidus pravardžiavimas.
- Necenzūrinės kalbos vartojimas.
- Privertimas bėgti iš pamokų.
- Garsus rėkavimas pamokos metu.
- Riksmai pertraukų metu ar kieme sukeliant kitiems nemalonius jausmus.
- Šmeižtas.
- Apkalbinėjimas už akių, siekiant pažeminti.

- Demonstratyvus piktybinis izoliavimas.
- Įžeidžių žinučių rašymas mobiliuoju telefonu ar elektroniniu paštu.
- Privачios informacijos atskleidimas siekiant pažeminti.
- Kitų žmonių ignoravimas dėl lyties, amžiaus, išvaizdos, gebėjimų.
- Privertimas atlikti veiksmus, kurie yra naudingi tik smurtautojui.
- Spaudimas turėti konkrečius įsitikinimus.
- Spaudimas meluoti.
- Kitų žmonių judėjimo laisvės apribojimas, siekiant asmeninės naudos.
- Kitų žmonių privertimas rinktis, su kuo bendrauti ar nebendrauti.
- Mokyklos drausmės taisyklių pažeidimas.
- Viešas išsijuokimas iš kito asmens.
- Tyčinis kito žmogaus įskaudinimas.
- Privertimas skolinti.
- Demonstratyvus atsisakymas vykdyti administracijos, pedagogų nurodymus, susijusius su ugdymo procesu.
- Piktybinis dominavimas, priimant sprendimus.
- Kiti netiesioginiai veiksmai, kuriais siekiama valingai pakenkti kitam žmogui.
- Nusikalstamos grupuotės kūrimas ir dalyvavimas joje.
- Demonstratyvus ar piktybinis vengimas spręsti smurto atvejus.

REKOMENDACIJOS KLASIŲ VADOVAMS, KAIP PASKATINTI MOKINIUS REAGUOTI Į PATYČIAS IR SMURTĄ

1. Kuriant draugišką klasės mikroklimatą, formuoti nuostatą: „Kiekvienas atsakingas už tai, kas vyksta“.
2. Mokiniai įsipareigoja reaguoti į patyčias, savo įsipareigojimus tvirtina kiekvienų mokslo metų rugsėjo 1d. pasirašydami po Mokinių elgesio taisyklėmis.
3. Reguliariai priminti mokiniams, kad jie gali reaguoti į patyčias:
 - 3.1. ignoruodami priekabiautoją;
 - 3.2. praeidami pro šalį ir pasakydami: „Tai yra patyčios!“;
 - 3.3. informuodami suaugusįjį.
4. Pabrėžti, kaip svarbu nesudaryti „televizoriaus“ principo: „Stoviu, stebiu, kas vyksta, ir nieko nedarau“.
5. Sukurti kiekvienoje klasėje mokinių reagavimo į patyčias taisykles.
6. Atskirai dirbti su tiksline mokinių grupe – stebėtojais, t. y. naudojant aktyviuosius metodus, pastiprinti tuos mokinius, kurie palaiko skriaudžiamą mokinį, bet nieko nedaro, paskatinti juos reaguoti, pagirti.
7. Parašyti laiškus visiems klasės mokinių tėvams apie tai, kaip svarbu vaiko mokymuisi gera savijauta, emocinė būklė mokykloje, atkreipiant dėmesį į patyčių problemą, paraginant vaikus ir tėvus apie tai nuolat kalbėtis, paprašyti, kad tėvai informuotų klasės vadovą, jeigu jų vaikai stebi (mato) patyčias.
8. Stebėti situaciją klasėje, reguliariai aptarti su mokiniais stebėjimo rezultatus.

REKOMENDACIJOS MOKINIŲ TĖVAMS (GLOBĖJAMS, RŪPINTOJAMS) DĖL PATYČIŲ IR SMURTO PREVENCIJOS

1. Aptarkite individualiai su vaiku mokyklos vidaus taisykles. Skirkite tokiam pokalbiui laiko ne tik tada, kai jis prasižengia. Paaiškinkite, kodėl manote, kad mokyklos taisyklės yra teisingos.
2. Suformuokite elgesio taisykles namuose.
3. Pakalbėkite su savo vaiku apie smurtą, matomą per televiziją. Aptarkite smurtinius kompiuterinius žaidimus, netinkamus įvykius kieme. Paaiškinkite, kokias pasekmes sukelia smurtas.
4. Pamokykite, kaip vaikas gali spręsti problemas. Pagirkite, jeigu konfliktines situacijas jūsų vaikas išsprendė nepanaudodamas smurto.
5. Pamokykite vaiką, kaip savo pyktį išreikšti tinkamu būdu. Paaiškinkite, kad pykčio rodymas, mušant ar įžeidžiant kitus, yra netinkamas būdas. Jeigu jūs, kaip tėvas ar mama, supykstate, parodykite vaikui savo pavyzdžiu, kaip galima pyktį išreikšti tinkamu būdu (pasakant žodžiais „aš pykstu“, padaužant į pagalmą, padarant 20 pritūpimų ir pan.).
6. Padėkite vaikui suprasti, kad žmonės gali skirtis savo išvaizda, gali turėti kitokią nuomonę.
7. Pastebėkite, jeigu vaikas pradėjo elgtis keistai. Gal jis pradėjo dažniau pykti, gal pradėjo nebesutarti su savo draugais ar bendraklasiais, gal pasidarė žiaurus su gyvūnais. Padėkite vaikui, pasitarkite su psichologu ar patikimu žmogumi jūsų aplinkoje.
8. Nuolat bendraukite su vaiku, prašykite, kad vaikas jus visada informuotų, kur jis yra, ką jis daro. Susipažinkite su vaiko draugais.
9. Jei matote, kad vaiko draugai netinkamai elgiasi, aptarkite tai su vaiku.
10. Dalyvaukite mokyklos gyvenime. Apsilankykite įvairiuose renginiuose, nuolat stebėkite, kaip vaikui sekasi atlikti namų darbus. Reguliariai teiraukitės klasės vadovo, kaip sekasi jūsų vaikui. Dalyvaukite tėvų susirinkimuose.
11. Prašykite, kad mokykla įtrauktų vaiką į popamokinę veiklą.
12. Tapkite bent kartą metuose savanoriu. Suorganizuokite tėvų – moksleivių diskusiją apie smurtą mokykloje.
13. Jeigu matote, kad kiti Jums pažįstami tėvai nepadedą savo vaikams spręsti smurto problemų, padėkite jiems, nesmerkite už netinkamą elgesį. Mokėkite argumentuotai apginti savo nuomonę.

REKOMENDACIJOS MOKINIAMS, KAIP REAGUOTI Į PATYČIAS

JEI TYČIOJASI IŠ TAVO DRAUGO, KLASIOKO:

1. Būk draugiškas su mokiniu, kuris patiria patyčias. Parodyk jam, kad tu matai, kas su juo vyksta ir kad tai tau rūpi. Jei gali, pasistenk dažniau būtu su juo – priekabiautojui bus sunkiau tyčiotis, kai skriaudžiamasis bus ne vienas.
2. Paragink mokinį, kuris patiria patyčias, pasipasakoti kam nors: kokiam nors suaugusiajam žmogui, kuriuo jis pasitiki.
3. Papasakok kam nors apie tai, ką matei. Kartais mokiniai, patiriantys patyčias, patys nedrįsta niekam pasakoti, bijo, kad jais nepatikės, bijo smurtautojo keršto. Atmink, kad priekabiautojas taip pat dažnai bijo, kad kas nors sužinos apie tai, kas vyksta.
4. Nesityčiok, nors taip elgiasi tavo draugai. Lengva prisijungti prie kitų vaikų ir priekabauti prie ko nors, kas yra už kitus silpnesnis. Nesityčiodamas tu parodysi, kad galima elgtis kitaip.

JEI TYČIOJASI IŠ TAVĖS:

1. **Aiškiai, nedviprasmiškai pasakyk**, kad tau nepatinka toks elgesys. Pavyzdžiui, “man nemalonu, kai taip mane vadini”, “man nepatinka, kad prasivardžiuoji”, “liaukis taip elgtis”;
2. **Pasitrauk** iš patyčių situacijos, jei turi tokią galimybę. geriau išeiti iš klasės, pasitraukti toliau nuo užgauliojančių vaikų ir nesiklausyti jų jų įžeidinėjimų;
3. **Venk būti vienas**. Paparastai skriaudėjai užgaulioja vaiką, kai šis yra vienas, kai kiti jo neužstoja. Tad buvimas su kitais vaikais kartais padeda sumažinti patyčių riziką;
4. **Ignoruok**. Kartais skriaudėjai tikisi stiprios reakcijos į patyčias. Tad parodymas, kad patyčios tavęs nežeidžia, pavyzdžiui, ramiai nusisukti ir darai toliau savo darbus, kartais paskatina skriaudėjus liautis šaipytis;
5. **Pajuokauk**. Kai kuriose patyčių situacijose gelbsti humoras, ypač kai skriaudėjai siekia išprovokuoti priešišką reakciją. Pagalvok, kaip galima būtų į pašaipų skriaudėjo repliką atsakyti pajuokavimu;
6. **Nesipriešink skriaudėjams** (nepulk muštis), nes gali nukentėti arba pats būti apkalntintas smurtavimu.

Patyčių situacijose skriaudėjų ir patyčias patiriančio vaiko jėgos būna nelygios. Todėl skraidžiamam vaikui pačiam sustabdyti patyčias būna itin sudėtinga. Patyčios paprastai nesiliauja be suaugusiųjų įsikišimo. Todėl, jeigu patiri patyčias, nelik vienas ir kreipkis pagalbos:

1. Papasakok suaugusiam, kurio pasitiki. Tai gali būti klasės vadovas, mokytojas, tėvai ar kitas patikimas žmogus, kuris gali tave išklausti ir su kuriuo gali pasitarti, ką darysite toliau.
2. Kreiptis pagalbos į Vaikų liniją. Jei nedrąsu pasipasakoti pažįstamiems, visada gali skambinti arba parašyti laišką “Vaikų linijai” “Vaikų linijos” interneto svetainėje taip pat gali diskutuoti su bendraamžiais bei rasti naudingos informacijos apie patyčias ir kitus tau rūpimus klausimus.

Pagalba vaikams ir paaugliams telefonu **116111** kasdien nuo 11 iki 21 val. ir internetu www.vaikulinija.lt

REKOMENDACIJOS MOKINIAMS, KAIP REAGUOTI Į ELEKTRONINES PATYČIAS

1. **Nereaguoti** į jokių bandymų susisiekti ar užgaulias žinutes internetu ar telefonu;
2. **Neištrinti** žinučių. Išsaugodamas užgaulius komentarus ar vaizdus galėsi vėliau juos pateikti kaip įrodymus apie vykusias patyčias;
3. **Blokuoti** siuntėją/pakeisti privatumo nustatymus. Gali užblokuoti tiek telefono numerį, tiek konkrečius asmenis, kurie tave skaudina internete.
4. **Pranešti** atsakingiems žmonėms. Daugelyje socialinių tinklų ar žinomų svetainių (pavyzdžiui, „Facebooke“) galima pranešti to puslapio administratoriams apie tyčiojimąsi. Jeigu tai nepadėjo arba yra neaišku, kur kreiptis, galima apie tai pranešti www.draugiskasinternetas.lt „Karštajai linijai“;
5. **Kruopščiai** apgalvoti, kokią informaciją nori pateikti internete. Reikia vengti skelbti savo asmeninę informaciją ar bet koki turinį, kurio nenorėtum rodyti savo tėvams ar mokytojams, nes internete jis taps prieinamas daugeliui.

VILNIAUS ANTAKALNIO GIMNAZIJOS PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR PATYČIAS FORMA

(pranešimo data)

Bendrieji duomenys:

Kas pranešė apie patyčias:	
Kada įvyko patyčios (data, val.):	
Kur įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ Žodinės: pravardžiavimas, grasinimas, uėjimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.; ☐ Fizinės: mokinio/ suaugusiojo užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, mušimas, spardymas, įspyrimas, kumštelėjimas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.); ☐ Socialinės: įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad mokinys/ suaugusysis yra nepageidaujamas ar atstumiamas, gandų skleidimas; ☐ Elektroninės: patyčios, vykstančios elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, mokinio/ suaugusiojo asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.); ☐ Kiti pastebėjimai (įrašyti) _____ _____	
Ar yra žinomas tokio elgesio pasikartojimas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Mokinio/ asmens, patyrusio patyčias, vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio (-ių)/ asmens (-ų), kuris tyčiojosi, vardas, pavardė, amžius, klasė:	
Mokinio (-ių)/ asmens (-ų), stebėjusio patyčias, vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsami informacija apie įvykį:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Vaiku patyrusių patyčias:	
Vaiku, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	

Užpildžiusio asmens vardas, pavardė

Parašas